… Зненацька навколо мене затанцювало полум’я — тільки чомусь зелене. "Дивно, — встиг подумати я (в ту мить, в останню мить свого попереднього життя, я ще залишався людиною). — Хіба вогонь буває зеленим?" Але вже в наступну мить я збагнув, що моя трансперсональна подорож, себто занурення в незвичайний стан свідомості, як і обіцяв професор Тай, почалося. О, безпечно-наївний любитель гострих відчуттів та всілякої містики! Погоджуючись на цей, гаразд не продуманий експеримент божевільного професора, на контакт, я навіть не підозрював, чим це може скінчитися. Повірив професорові, що мене чекають всього лише дивні, незвичайні переживання, спокусився, що буду першим з усього людства планети Земля, хто встановив зв’язок з рослинами. Безумець! Якби ж то зняття, яке жахливе перетворення чекає мене. Проклятий професор! Але вже пізно. Процес занурення й мого непередбаченого перетворення не спинити. З попереднім моїм — людським — життям покінчено, а що мене чекає попереду, відомо лише сліпому випадку. Бо віднині я вже не людина. Або — майже не людина. Залишається лише переступити невидимий кордон, що відділяє мене від світу людей. І виною всьому професор Тай. Безумець і авантюрист — як я пізно його розкусив!

І перш, ніж зробити останній крок за кордон, звідки вже не буде вороття, я за якусь крихітну частку секунди заново пережив все те, що зі мною трапилося протягом того нещасливого для мене дня.

… Тільки від професора Тая могла прийти химерна і разом з тим загадкова телеграма:

"Потрібний доброволець встановлення контактів королевою полів. Безпека гарантується, еквівалент машини часу теж".

"Королева полів" — це, безперечно, кукурудза. Монаршим титулом її величали, бодай і не довго, в часи Хрущова.

Професора Тая давно знаю як людину врівноважену, цілеспрямовану, не здатну, як мені раніше здавалося, не лише на розігрування, а й на емоції. Від фантастики він далекий і частенько бувало, коли я ще працював у нього лаборантом — кепкував з мого невтримного захоплення всілякою містикою, таємничими загадковими явищами, різними там НЛО, полтергейстами тощо. І ось: потрібний доброволець… контакт з кукурудзою. Не з НЛО, нині модним, не з якимись там інопланетянами, а саме з кукурудзою. Було від чого подивуватися.

За фахом, до речі, рідкісним, Тай — трофолог. І гадати, що це означає, не варто, адже все одно не вгадаєте. Є така нова, широкому загалу невідома трофологія, що перекладається з грецької, як наука про харчування. Звичайно, кукурудза належить до харчових рослин, але при чім тут якісь контакти?.. І з ким? З кукурудзою? Гм…

А треба вам сказати, що дістатися влітку до професора не просто, адже на вакаціях він незмінно живе в далекому степовому селі в овдовілої своєї сестри — пише там чергову працю з улюбленої трофології, або просто відпочиває, ховаючись у сільській глушині від суєти суєт великого міста. Отож, отримавши його загадкову пропозицію щодо добровольця для встановлення контактів з "королевою полів", я не довго думаючи, але відчуваючи, що тут вочевидь пахне якось таємницею, можливо й сенсацією, відіклав усі свої справи і подався на автостанцію. Звичайно, в професорову "машину часу", чи то пак її еквівалент, я не повірив, але… Диму, як відомо, без вогню не буває, щось таки затіяв невгамовний трофолог… Через три години, ледь живий від спеки, м’ятий-перем’ятий у переповненому автобусі, вже, власне, під вечір я вивалився з нього в райцентрі. Трохи оговтавшись, попуткою дістався до однієї з розвилок, далі ще три кілометри бив ноги і ось…

— Що ви приїдете, добродію Сергію, після моєї телеграми, я не сумнівався й на мить, — це були перші слова, якими мене зустрів професор, ледь я переступив поріг хати його сестри. — Розумію, ви згораєте зараз від нетерпіння пошвидше подивитися на ту, обіцяну в телеграмі машину часу, на якій ви й маєте здійснити подорож. Чи не так?

Я кивнув, думаючи зовсім інше: чи запросить мене професор бодай присісти з дороги? Але він не запрошував, ходив по хаті і говорив, говорив, як лекцію перед студентами читав:

— Щодо моєї машини часу… Іноді нам здається, що ми працюємо на межі людських можливостей. А коли так, то які, мовляв, можуть бути резерви? Це так — якщо мати на увазі звичайний стан свідомості. Цей стан — звичайний, повторюю, стан нашої свідомості — ми вже вичерпали. Або вони незначні. Але ми й не підозрюємо, що є ще і незвичайний стан нашої свідомості, а тут якраз і ховається чималий резерв нашої психіки. Це є те, що ми називаємо трансперсональною психологією, якою я в останній час посилено займаюсь — вважайте це за хобі трофолога. До речі, добродію Сергію, вам що-небудь говорить такий термін: трансперсональна психологія?

— Так, — переступив я з ноги на ногу. — В загальних рисах. Це — подорож душі в минуле життя індивідуума, у його власний внутрішній світ, чи й у минуле планети або Всесвіту.

— Так ось, трансперсональна психологія і є та машина часу, вірніше її еквівалент, за допомогою якого ви, добродію мій, і здійсните подорож в минуле. А заодно спробуємо, якщо це нам удасться, встановити контакт з рослиною!

Тут до хати зайшла тітка Ганна, професорова сестра, така ж висока, як і її брат, осудливо похитала сивою головою.

— Де це бачено, де це чувано, щоб гостя годували самими лише балачками, бодай і професорськими, — мовила не без гумору, хоч засмагле до чорноти, зморшкувате її лице зберігало поважну серйозність. — Людина, — кивнула на мене, — з дороги, а ти, Федю, навіть сісти її досі не додумався запросити.

— Пардон, — професор мав вигляд коня, котрого раптово зупинили на всьому скаку. — Очевидно, вже пора й про обід… себто вечерю подбати.

— Вже подбала, — ласкаво поглянула на нього сестра. — Мийте руки й хутчій до столу, змовники мої.

Обідали в садку під розлогою грушею за маленьким столиком з поструганих дощок — з нагоди гостя тітка Ганна застелила його новенькою цератою. Як налітав вітер, стара груша ревматично скрипіла гіллям і на столик, на голови нам, а іноді й у миски сипались перестиглі жовтяві дички. Ні професор, ні сестра його на те не звертали уваги, лише мовчки виловлювали грушки у своїх мисках і клали їх на столик. Я теж вдавав, що все гаразд, хоч одна з дичок, плюхнувшись у миску, забризкала мене борщем. Правда, тітка Ганна, побачивши те, звела вгору голову й осудливо подивилася на стару грушу, наче б вичитувала їй за нечемність…

Професор мовчки сьорбав зелений борщ, певно думаючи про своє, потім так же мовчки наліг на смажені карасі, сестра його тим часом скаржилась на своїх невихованих курей, котрі, капосні, тільки те й роблять, що лізуть у чужий город, вводячи її в прикордонний конфлікт з сусідкою… Впоравшись із вечерею, професор все так же відсторонено дістав кисет, шматок газети і довго скручував з тютюну-самосаду чималу цигарку. Я не здивувався такому дійству, давно не баченому в нас (майже з повоєнних часів), бо як у місті, так і селі сигарети у ті часи були великим дефіцитом.

Задимівши, професор мовив, дивлячись кудись у простір:

— Сьогодні вночі й почнемо. Тож ви, добродію мій, трохи спочиньте з дороги. Перед новою подорожжю. Нічку, будьте певні, я замовлю ту, що треба.

Ніч видалась і справді наче на замовлення: невгамовно сюрчали коники, молодий місяченько заливав все навколо срібним сяйвом, пливучи над селом і над полями у всій своїй красі й звабі.

Професор широко цибав попереду, несучи торбу, у якій, за його словами, й знаходилась машина часу. Чи то пак — її еквівалент. Той еквівалент я вже, не знаючи й чому, але всерйоз не сприймав, хоч покірно йшов за своїм поводирем. Але все ж десь глибоко в душі ворушився черв’ячок цікавості: а раптом? А справді? Від професора Тая всього можна чекати.

Кукурудзяне поле починалося відразу ж за селом і зникало ген у тремтливо-загадковому срібному океані місячного сяйва. Кукурудза вимахала справді з королівською щедрістю — я пірнув у її зарості з головою. Професор Тай, на що вже вдався високим, а й він зник, як у джунглях, йшли майже навпомацки — в міжрядді було темно, а зверху все в сріблі — таємнича ніч. Поспішаючи за професором, я подумки дивувався: куди це він мене веде серед ночі? Тут і вдень не просто пройти. І що у нього насправді в торбі? Хіба можна всерйоз сприймати його запевняння, що там — еквівалент машини часу? І чому вночі? Щоб загадковіше було, таємничіше?

— Ні, не заради загадковості й таємничості, — не обертаючись і не стримуючи ходи, раптом озвався мій поводир і я вкотре переконався, що телепатією він таки володіє. — Ніч, та частина доби, яка найбільше підходить для задуманого експерименту. Вночі відключаються всі чинники й подразники, загострюється чуттєвість тощо.

Невдовзі ми ніби почали спускатися в долинку, кукурудза стала нижчою і ось ми вийшли в низинку, на маленьку толоку, де напевно колись було болітце. Кукурудза зникла, ми зупинилися на траві, що густо росла в низині. Професор дістав з торби два згортки — щось схоже на покривала для ліжок, — простелив їх, сам сів на один, мені запропонував присісти на другий. Торбу — там ще щось було — поставив поруч себе.

Якусь мить ми сиділи й мовчали — село зникло з обрію, низину з усіх боків обступало кукурудзяне поле, ми опинилися, як на дні, відгороджені зеленим полем від усього світу. Над нами плив молодий місяць, ніч була повна шерхотів, шелесту листя і ще якихось незбагненних звуків. І було відчуття, що ми одні-однісінькі на всій планеті. Я відчував, як загострюються мої почуття, вразливість, душа наче налаштовувались на якусь хвилю.

— Так ось, повернемось до трансперсональної психології, про яку ми з вами говорили, — порушив мовчанку професор. — Як казав, трансперсональна психологія, занурення у незвичайний стан свідомості і є та машина часу, за допомогою якої ми й спробуємо встановити контакт з кукурудзою, як найбільш загадковою рослиною планети Земля — про її загадковість поговоримо потім. Я залишуся в зовнішньому стані психології, щоб корегувати процес вашого занурення. Безпеку, як і обіцяв у телеграмі, гарантую.

З цими словами він дістав з торби… магнітофон. Всього лише магнітофон, а я, наївний, сподівався побачити якесь диво.

— Ляжте, прошу вас, на спину і заплющіть очі. Так… Лежіть непорушно, зараз я увімкну магнітофон, зазвучить музика і по якомусь часі ви почнете занурюватись у незвичайний стан свідомості. Ваша свідомість, власне, матеріалізована її енергія і вступить у незвичайному стані в контакт з такою ж інформаційною енергією рослин. Ще раз повторюю: треба спокійно лежати і слухати ритмічну музику, налаштовуючись на неї, прискорюючи своє дихання. Спершу дихайте глибоко і швидко, навіть прискорено, а вже потім дихання саме стабілізується. Одначе, можна так глибоко зануритись у свій внутрішній світ, що з’явиться ризик втратити контроль над власним тілом і як результат — почнуться різні рухи, навіть судоми. Тому поруч потрібна людина, котра б допомагала вам, сіттер, що з англійської перекладається, як сиділка. Роль сіттера-сиділки виконуватиму я. І останнє з моїх напучувань перед подорожжю душі: навіть втративши контроль над тілом — якщо раптом станеться таке — ви будете

контролювати свідомість, тобто відчуватимете все, що з вами відбувається. До всього ж досить вам сказати "Годі!", як машина часу відразу ж зупиниться і ви спокійно вийдете з надзвичайного стану.

Залунала музика. Мелодія — я був приємно вражений — гарна і мені незнайома, бо нічим не нагадувала звичайний світ. Я почав прискорено дихати й досить швидко виникла звукова вібрація, що пронизувала все моє тіло. І раптом у відповідь на музику в мені теж почалися вібрації. Спершу вони з’явилися в пальцях рук та ніг, від них по всьому тілу заструменіла енергія. І коли вона досягла голови, в моїй свідомості запульсували якісь яскраві картини, образи чи й просто кольори. І я нарешті збагнув: почався не просто процес занурення в незвичайний стан свідомості, почалося моє перетворення… в рослину. Цього, здається, не передбачав професор Тай. А може, він свідомо це утаїв, щоб заманити мене в пастку і, перетворивши на рослину, здійснювати наді мною якісь свої жахливі досліди? Страх пронизав мене наскрізь. Ось чим обернулась моя довірливість. Як я пізно його розкусив, злочинця від науки! Але — все. Кінець. Я вже, здається, переступив через той кордон, через який ніколи не буде вороття у світ людей. Я навічно залишуся в світі рослин.

Від страху, що це буде так, від образи, що мене так підло обманули, від безсилля, що вже нічого не можна порятувати, я рвонувся, щоб побігти до людей і… І тільки хитнувся та зашелестів листям. Пізно. Професор зробив свою чорну справу — віднині я вже не людина, бо не тіло у мене, а стебло, не руки, а листя, не ноги у мене, а коріння. І ним я назавжди зрісся з землею й від неї вже одержую і їжу, і воду, а в кожній клітинці мого тіла вже не кров, а зелений хлорофіл і дихаю я отруйним для людей вуглекислим газом. Віднині мене спопелятиме спека, ламатимуть буревії, нівечитимуть жорстокі люди, сіктимуть холодні осінні дощі, вбиватимуть люті морози, бо я приречений рости на одному місці під відкритим небом, бо я — рослина — беззахисна у світі людей. І ніхто не знатиме, який злочин скоїв професор Тай. У відчаї прощання із світом людей я заплакав. І плакав довго, тяжко та гірко, але — дивно — від сліз мені чомусь ставало все легше і легше, я наче оновлювався, заново

народжувався, позбуваючись своїх бід і хвороб. І невдовзі відчув себе легким, майже невагомим і — поплив. Над землею, над білим світом, над зеленим полум’ям. І десь далеко внизу побачив професора Тая. Обхопивши руками коліна і поклавши на них підборіддя, він замислено і наче відсторонено дивився на мене. А я на спині лежав біля нього із заплющеними очима і слухав ритмічну музику, що линула з магнітофона…

"Якась химерія, — ще пам’ятаю, крізь сльози прошепотів я, пливучи над тим океаном (чи в тому океані). А пливучи, водночас бачив і самого себе. Мабуть, не так себе, як своє тіло — навічно покинуте там, у світі людей, тепер для мене вже недоступному. Я хотів було сказати професорові про свою роздвоєність (і лежу, і пливу водночас у двох світах — людей і рослин), але голос мій зник. Я міг тільки беззвучно плакати. Чи з горя, чи з радощів — не збагнеш. Я вже увесь був у зеленому полум’ї, а воно з усіх боків тяглося й тяглося до мене. І — о, диво дивнеє! — чим глибше я занурювавсь у те зелене полум’я, тим спокійніше ставало у мене на душі, вгамовувався, вщухав ляк, різні жахи, відчаї, я лагіднів, добрів, переповнюючись тихою радістю, наче наливався нею. Страху вже не відчував, болю теж. Зелене полум’я було приємним, лагідно-заспокійливим. Воно наче щось намагалося мені навіяти, тільки я не міг збагнути його мови. Воно проникало в кожну клітину мого тіла і єства, воно лікувало мене, рятувало, адже спалювало в мені все зле, недобре, хворе, що роками накопичувалось в мені. І я вже радів тому полум’ю, я вже тягнувся до нього, як воно тягнулося до мене, прагнув злитися з ним назавжди. І раптом хтось почав мені не то нашіптувати, не то навіювати:

— Ми — рослини… рослини… рослини… Ми — діти зеленого Всесвіту. Ти чуєш нас, брате наш? Ти — наш… наш… наш… Ти нарешті повернувся додому, до братів і сестер своїх зелених, до пращурів своїх, до світу свого зеленого… Ми — рослини… рослини… рослини.

І я вже линув над зеленим світом добра і злагоди, і було мені, як ніколи хороше і гарно, кордони моєї особистості наче зникли, свідомість безмежно розширилась, я вже відчував себе поєднаним з усім світом, з

Космосом, сприймаючи себе віднині крихітною клітинкою якогось великого організму. І тоді я вперше усвідомив, що гармонія з природою, злиття із Всесвітом дає мені відчуття найбільшого щастя. І я вже відчував себе зеленим полум’ям — м’яким та ніжним на дотик, тіло моє зникло, особистість теж, свідомість стала безмежною і я багнув обійняти увесь світ, бо відчував себе часткою світу.

Я заспокоївся, сльози наче оновили мене — більше я не жалкував за світом людей. І навіть не хотів повертатися до них, у їхній жорстокий світ, де брат знищує брата, де немає гармонії і поєднання із Всесвітом, де панує насильство і зло. Хай тому світові залишиться моє тіло, бо воно мені більше не потрібне, а душа моя, звільнившись із земних пут рабства, віднині вільна і навічно поєднана із зеленим світом рослин, де всі брати, з безмежним Космосом — вічною батьківщиною всього сущого.

Зелене полум’я, що оточувало мене і в якому я наче плив, зненацька запульсувало, то там, то тут почали спалахувати іскорки. Від них йшли концентричні кола-хвилі і наче пронизували мене наскрізь. І відразу ж зазвучали голоси. Спершу невиразні, з дефектами, наче хтось здалеку пробивався до мене по телефону — через великі відстані, насичені атмосферними електричними розрядами, потім голос залунав наче в мені… Хтось когось прохав, благав, переконував. Нарешті я здогадався: благають, прохають і в чомусь переконують мене… Та ось голос нарешті подолав перепони і заговорив зі мною:

"Людино, котра хоче стати рослиною… Не роби цього… Не цурайся свого тіла… Повернися… Передай… Застережи…"

"Куди повернутися? — подумав я. — Кому і що передати? Кого і від чого застерегти?"

"До роду свого повернися… Передай своїм двоногим і дворуким братам і сестрам: їм загрожує небезпека… Велике лихо їм загрожує… Катастрофа всього роду людського…"

"Хто зі мною говорить? — вже майже крикнув я. — В чому полягає небезпека для людей?.."

"Я — рослина… Та, кого ви називаєте кукурудзою. Слухай мене, передай… Вищі сили Космосу незадоволені людьми… Цивілізація людей давно збочила, вона йде хибним шляхом… Йде до свого кінця. Люди деградують, втрачають духовність, шкодять всьому живому. І самій Матері-Природі… Планету свою нищать… біосферу… Людству надано останній шанс врятуватися… Якщо люди не займуться самовдосконаленням… не повернуться до добра, до гуманізму, до краси… Якщо не наладять гармонію з Природою… Космос вважає… експеримент з цивілізацією людей зайшов у глухий кут. Чи вже заходить… Тому цивілізацію людей буде припинено, в ім’я врятування Природи… Люди розпадуться на окремі елементи… підуть на створення інших структур… Планета Земля вціліє… Але буде… атмосфера замінена… Потім буде утверджене… нове розумне життя… на іншій основі. Цивілізація мислячих рослин… А цивілізацій мислячих рослин у Космосі більше, вони краще підходять для Космосу, аніж людська… Схаменіться… Ви зникнете… Застережи своїх…"

Охоплений тривогою, я все ж подумки запитав зелене полум’я:

"Чому ти, рослино, яку ми називаємо кукурудзою, хочеш врятувати нас, людей? Хіба тобі не краще буде, як люди зникнуть, а на планеті Земля утвердиться розумна цивілізація твоїх братів і сестер?"

"Для мене — ні… Повернися до своїх… Не смій ставати рослиною… Застережи своїх… Ти знаєш те єдине слово, котре поверне тебе до своїх… Скажи "Годі!" і повернися…"

І ледве я вимовив слово "Годі!", як ритмічна музика зникла, зелене полум’я впало, наче згасло і я відчув себе знову людиною. Я схопився, біля мене сидів професор Тай, навколо нас тихо шелестіло кукурудзяне поле….. а над нами плив молодик…

— Даруйте, професоре, але була мить, коли я, охоплений страхом, проклинав вас…

— З вашого бурмотіння й окремих вигуків я здогадався, що в надзвичайному стані ви були рослиною. І спершу ви жахнулися від думки, що це я, жорстокий і підступний професор Тай, вирішив назавжди перетворити вас у рослину.

— Так. Дивно, що в трансперсональній подорожі, в надзвичайному стані свідомості я був рослиною. Адже я далекий від рослин, я — людина.

— Помиляєтесь, мій добродію, люди не такі вже й далекі від рослин. Індуси запевняють, що на найвищому рівні свідомості всі живі істоти планети злиті воєдино — і люди, і тварини, і рослини. Повторюю: на найвищому рівні свідомості. А ось Захід переконаний, що існує єдине інформаційне поле Землі, у якому записана вся історія планети. Підключившись до неї, людина може отримати знання про далеке минуле, яке раніше для неї було недосяжним. Вас цікавить, як може існувати те, що вже в минулому? Так ось, минуле життя існує, воно й несе інформацію про себе і є люди, які сприймають її. Ті, кого ми називаємо ясновидцями, віщунами, екстрасенсами тощо… А тепер, чому ви були рослиною. Важко відповісти однозначно, але… Вам знайомий такий термін, як реінкарнація, переселення душ? Це поняття поширене на Сході. За вченням Сходу, душа людини після смерті переселяється в іншу людину, тварину і навіть рослину. І так триває багато разів, доки вона не досягне досконалості. Тоді завершується цикл народжень і смертей — індивідуальна душа навіки зіллється з Світовою душею. Отже, згідно з цим вченням, ваша душа, добродію Сергію, колись жила в рослині, тобто ви були рослиною. І лише згодом ваша душа переселилася в людину. За допомогою трансперсональної подорожі в минуле, ви й побували в тому часі, коли жили рослиною. Зважте, все, що людина переживає в надзвичайному стані свідомості — психологічно реально. Люди в такому стані справді бачать себе за межами власного тіла, чи в інших районах Землі, чи в минулих епохах і власних перетвореннях. От ви й побували тією рослиною, якою колись були. І зелений світ готовий був вас знову

прийняти до себе, лише кукурудза відраювала вас і повернула назад. Вона встановила з вами контакт при допомозі зеленого полум’я, тобто того біополя, яке ви сприймали за зелене полум’я. На сьогодні вже доведено, що навколо людей, тварин і рослин є випромінювання, які неможливо ідентифікувати з відомими науці полями. Це випромінювання є біополем, тобто аурою. Коли хочете, душею. У тім числі й у рослин. Це її біоенергетично-інформаційний центр. Він може мислити, адже мислення — це і є енергія, насичена інформацією. Так ось зелене полум’я і є біоенергетичним інформаційним центром кукурудзи, себто органом її мислення, він і встановив з вами контакт. Щодо застереження… Людство і справді зараз під загрозою зникнення — якщо воно, звичайно, не схаменеться і не стане добрішим та гуманнішим.

— Але чому з усіх рослин лише кукурудза застерегла мене про це?

— Однозначно відповісти не просто, можна лише гадати, — професор сунув магнітофон у торбу і, поляскуючи по ній пальцями, задумався. — Зважте, кукурудза — одна з найзагадковіших рослин, — за хвилину знову заговорив. — Дикі форми її невідомі людству. Не з неба ж вона впала на планету Земля? Запитую не для красного слівця. Складається враження, що кукурудза — не земна рослина. Вона з’явилася на планеті Земля тільки тому, що їй потрібні ми, люди. Без нас вона буде приреченою. — Різко повернувшись до мене, швидко запитав:

— Вам коли-небудь доводилось тримати в руках початок кукурудзи? (Я кивнув). А лущити з нього зерна? (Я знову кивнув). Тоді ви, добродію мій, знаєте, що качани в кукурудзи великі, дебелі, зерна у них теж великі, тугі і щільно тиснуться одне до одного — вилущити їх без зусилля неможливо. А саме воно від качана ніколи не відокремиться. Як і сам качан від стебла. До всього ж качан має щільну обгортку з листя, яку можна роздерти лише маючи дві руки. Повторюю: лише маючи дві руки, можна роздерти обгортку качана і вилущити з нього зерна. Сам він ніколи не розмотається і не вилущиться. А тепер і думайте, добродію. Кукурудзі ж треба розмножуватись, тобто розсіювати свої зерна у ґрунті. Ні вітер, ні птахи, ні тварини, ні інші які природні сили цього не можуть

зробити. А сама кукурудза рук не має. От і міркуйте. Полишена на саму себе, без допомоги людей і їхніх рук (не кажучи вже про розум) кукурудза загине. Бо нікому, крім людини, вилущити з її качанів зерно. Ось тут я й підходжу до головного: майбутнє кукурудзи пов’язане тільки з майбуттям людства. Будуть люди на планеті Земля, буде й кукурудза. Якщо ж раптом — на мить припустимо й таке — з планети Земля зникне хомо сапієнс, то протягом лише трьох вегетаційних періодів зникне й кукурудза. Доля жодної рослини у світі, крім кукурудзи, так міцно не пов’язана з долею людства. Вам це не здається загадковим, га? Ось чому я переконаний, що кукурудза вибрала для свого проживання нашу планету тільки тому, що тут є дворукий хомо сапієнс — людина розумна, котра вилущує зерно з її початків, а отже, допомагає їй розмножуватися. Себто, жити. Ось чому кукурудза зацікавлена, щоб ми, люди, вічно жили на планеті Земля. Ось тут ми підходимо до ще однієї загадки "королеви полів". В її зернах, щоб ви знали, винайдено нову, невідому раніше речовину, що прямо таки лікує людей. Адже ця речовина стимулює роботу шлунка й кишечника, позитивно діє майже на всі інші органи людського організму, бо поглинає (адсорбує) багато небажаних, а то й отруйних речовин, які утворюються в людському організмі, або потрапляють до нього ззовні. Речовина виловлює жовчні кислоти, а понижуючи рівень холестерину в крові, оздоровлює сосуди і серце, встановлює правильний обмін всього внутрішнього середовища організму, очищає його від промислового бруду, наприклад, свинцю, що з вихлопними газами потрапляє в організм. Але й це ще не все. Нововідкрита речовина значно покращує сон, апетит. Га? — підвищив голос професор. — Не чую ваших захоплених і здивованих вигуків, добродію?!. Нову речовину вчені назвали тлалоком — од імені бога кукурудзи в ацтеків Тлалока. Він же одночасно виступає і богом родючості, урожаїв, дощу. Якщо коротко, тлалок — це диво з див рослинного світу. Коли спеціалісти дослідили тлалок методом газової хроматографії, то виявили аж 150 цінних речовин, що його утворюють. Пробували їх штучно синтезувати, виходить, але — не те.

Справжній тлалок буває лише в зернах кукурудзи. А тепер — увага, добродію, увага. Переходжу до найголовнішого. У загадковій рослині

бога Тлалока, крім усього, вдалося виявити таємничий Х-фактор. Досліджуючи його, я виявив, що він разом із тлалоком зміцнює нервову систему людини, її психіку, вгамовує агресивність, робить людину добрішою, спокійнішою, милосерднішою. Себто Х-фактор мобілізує в людині таку невловиму субстанцію, як добро. Га? Ні, ви мене вибачте, але я не знаю іншої такої рослини, яка б дбала про добро та милосердя, яка б гасила агресивність, допомагаючи людям стати кращими. Коли це так, то постає питаннячко: для чого це їй? Чи кукурудзі не все одно — добрі ми люди, чи ні, лагідні чи агресивні? Ні, не все одно. Агресивні, жорстокі люди швидко переб’ють один одного, зникне рід людський, а з ним і кукурудза. Щоб цього не сталося, вона й допомагає роду людському — як може. Бо рятуючи його, вона водночас рятує себе і своє майбуття.

Вийшли на дорогу, далі простували неспішно, гомоніли. Власне, говорив професор Тай, а я лише слухав. І його, і теплий нічний дощик, що тихо шелестів, сіявся над кукурудзяним полем. А над селом, до якого ми поверталися, все так же мальовниче висів молоденький місяченько. Дощ ішов лише над полем, як на замовлення. Він шелестів і шелестів над кукурудзяним царством і в його шумі мені вчувався голос ацтеківського бога Тлалока: "Передай людям благання їхніх зелених братів і сестер: наше спасіння, як і спасіння всього світу білого — в людській доброті й милосерді".

Але як про це застерегти людей, як зробити їх добрими? Невже й справді нам загрожує загибель від духовного спустошення й жорстокості, від збайдужіння й нечуйності?

Дощик сіявсь і сіявсь, загадкова посланиця бога Тлалока широким листом лагідно шелестіла, наче гомоніла до нас, а над селом плив місяченько і з недалекої звідси левади молодий, захмелілий голос пристрасно-ніжно виводив, як заклинав:

— Цілуй її, цілуй її, знов молодість не буде…

Невже що хтось, бодай і наділений розумом, крім людей, зуміє отак місячної ночі співати:

— Цілуй її, цілуй її, знов молодість не буде…

А перед моїм внутрішнім зором танцювало зелене полум’я бога Тлалока. На душі від того була злагода і світла, трохи зажурена радість пізнання. І вкотре я відчував, що гармонія з природою, злиття із Всесвітом дає мені відчуття найбільшого щастя і вічної причетності до всього сущого на планеті Земля: до рослин, до тварин, до людей. Є у нас спільна мова — то чому на ній не говоримо? І таємничий Х-фактор для нас таємничий тільки тому, що ми не хочемо його розуміти своєю душею. Кукурудза боїться залишитися на планеті Земля без нас, людей, тому й утворила тлалок, що робить вас добрішими — тільки ми не хочемо ставати добрими. Бо не чуємо всепланетної мови Зеленого і Білого світів. Всі ми брати — і люди, і тварини, і рослини — ось тільки чому ми всі вороги?